

Reinwestycje zagraniczne w Polsce

Jak często firmy zagraniczne reinwestują
wypracowane w Polsce zyski?

Listopad 2021

Wstęp

Ostatnie trzy dekady to okres silnego napływu zagranicznych inwestycji do Polski. Według najnowszych danych Narodowego Banku Polskiego, na koniec 2020 r. zagraniczne podmioty miały zainwestowany w naszym kraju kapitał – w formie środków trwałych, akcji czy instrumentów dłużnych – o wartości 939 mld zł. Dla porównania, to około 40 proc. polskiego PKB i dziewięciokrotnie więcej, niż kapitał polski zainwestowany za granicą.

Napływ zagranicznych inwestycji może mieć jednak różną „jakość” – może bardziej bądź mniej efektywnie wspierać rozwój lokalnej gospodarki. Może być dla niej katalizatorem podnoszenia jej na wyższy poziom, a może (w ekstremalnej sytuacji) wręcz stopować jej rozwój. Jednym z kryteriów oceny tej efektywności są tzw. reinwestycje, czyli wypracowany przez przedsiębiorstwo zysk, który zamiast wrócić do kieszeni zagranicznego właściciela, pozostaje w firmie i jest ponownie inwestowany w jej rozwój. Im większa stopa reinwestycji, tym większa korzyść dla gospodarki.

Jak wygląda skłonność zagranicznych firm w Polsce do reinwestycji?
Jak zmieniało się to w ostatnich latach? Co można zrobić, aby stopa reinwestycji rosta?

Życzymy przyjemnej lektury.

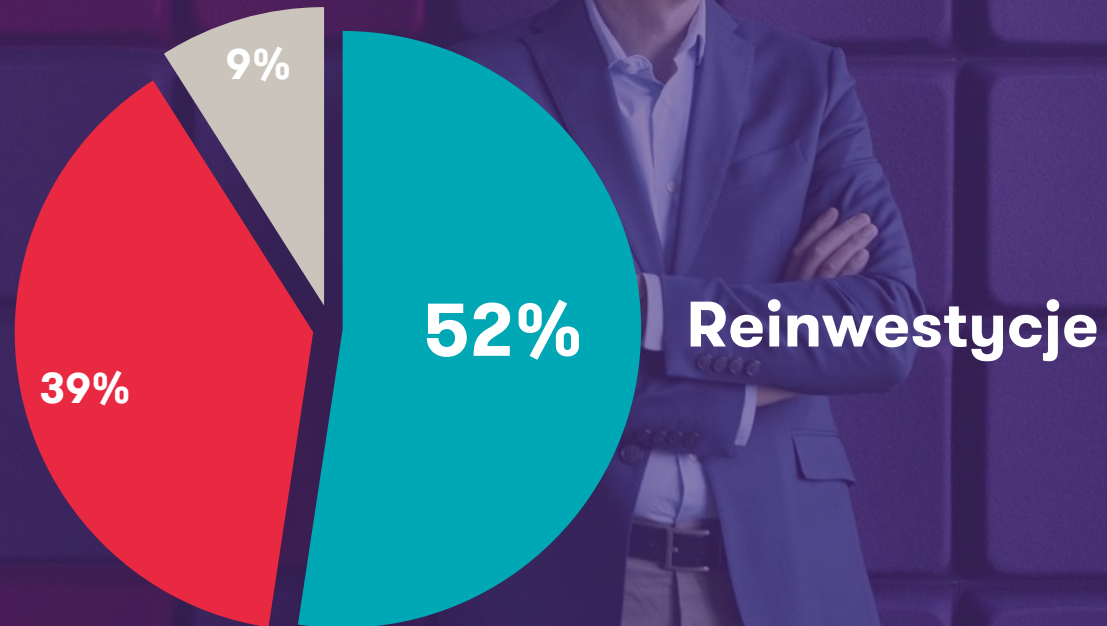

Na co zagraniczne firmy w Polsce przeznaczają zysk?

Wykres 1. Dochody osiągnięte w 2020 roku przez zagranicznych inwestorów w Polsce

**Odsetki od zainwestowanego
kapitału**

Dywidendy

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NBP

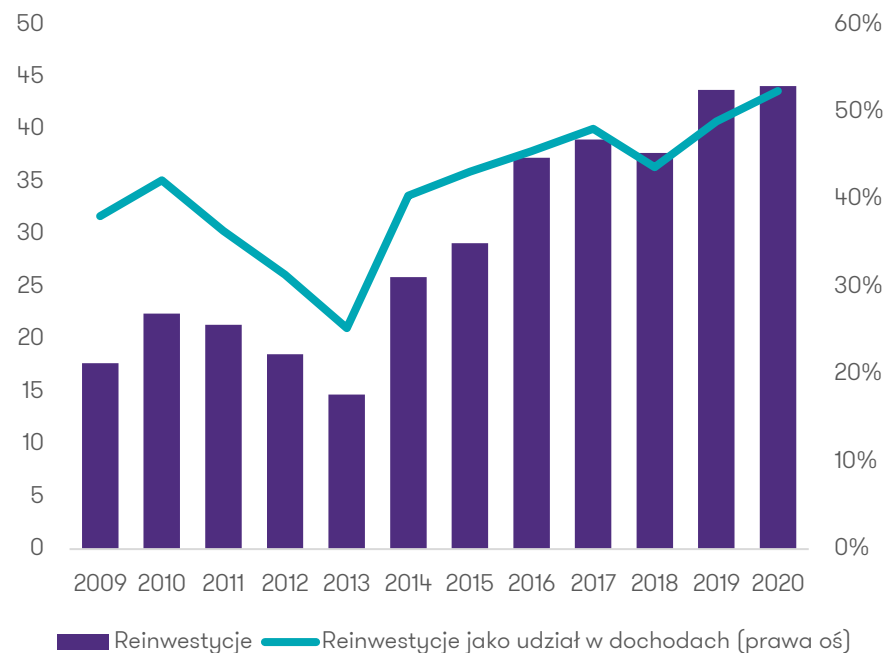
Reinwestycji coraz więcej

Zagraniczne firmy częściej zatrzymują wypracowane zyski w Polsce, niż transferują je za granicę. W 2020 roku reinwestowały 44 mld zł, czyli aż 52% dochodu.

Polska jest dla zagranicznych inwestorów dobrym miejscem do inwestowania. W 2020 roku zagraniczni inwestorzy przy pomocy działających w Polsce firm wypracowali 84 mld zł dochodu. Z tej kwoty aż 52% (44,2 mld zł) postanowili zatrzymać w Polsce i zainwestować je ponownie w rozwój swoich polskich oddziałów. To najwyższy wynik przynajmniej od 2003 roku, odkąd dostępne są porównywalne dane Narodowego Banku Polskiego. Dla porównania, jeszcze kilka lat temu stopa reinwestycji sięgała zwykle około 25-40%.

Wydaje się więc, że polska gospodarka – wraz z jej rozwojem gospodarczym, zwiększaniem się rynku wewnętrznego i stopniowym zbliżaniem się do statusu gospodarki rozwiniętej – pozwala inwestorom osiągać atrakcyjne dla nich stopy zwrotu. Choć, jak pokazują badania (m.in. badanie „Klimat inwestycyjny w Polsce” Grant Thornton, Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu oraz banku HSBC), zagranicznym inwestorom doskwiera duża zmienność i nieprzewidywalność przepisów prawa w Polsce (zwłaszcza podatkowego, czego przykładem jest Polski Ład) oraz niedobór wykwalifikowanych kadr, to utwierdzają się oni w przekonaniu, że decyzja o wejściu na polski rynek mimo wszystko była słuszna.

Wykres 2. Wartość reinwestycji (w mld zł) oraz ich udział w dochodach zagranicznych inwestorów (w %)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NBP

Dywidendy coraz mniej

Jednocześnie zagraniczne firmy coraz mniej chętnie transferują dochody za granicę. Stopa dywidendy spadła w 2020 roku do zaledwie 39%.

Wzrost reinwestycji finansowany jest głównie spadkiem dywidend. Zagraniczne firmy coraz mniej chętnie wypłacają sobie wypracowany w Polsce dochód. W 2020 roku wytransferowali do innych krajów w formie dywidendy równowartość 32,5 mld zł, czyli 39% dochodów. Wartość nominalna jest najniższa od 5 lat, a procentowa – najniższa przynajmniej od 2003 roku, czyli w całej historii badania. Dla porównania, w latach 2010-2015 stopa dywidendy od dochodów zagranicznych inwestorów wynosiła 45-62%.

„Nożyce” stopy reinwestycji i stopy dywidendy jeszcze nigdy nie były tak szeroko uchylone, tzn. pierwszy wskaźnik nigdy nie dominował tak mocno nad drugim. To pokazuje, że zagraniczne firmy traktują polską gospodarkę i polskie oddziały coraz bardziej zdecydowanie jako inwestycję długoterminową. W większym stopniu zależy im na rozwijaniu posiadanych w Polsce aktywów, a w coraz mniejszym stopniu – na generowaniu w Polsce krótkoterminowych zysków i finansowaniu nimi ekspansji na rynkach macierzystych lub innych rynkach zagranicznych.

Wykres 3. Reinwestycje i dywidenda w relacji do całości dochodu zagranicznych inwestorów (w %)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NBP

„Transferowanie zysku” to mit

“

W debacie publicznej krąży często opinia, że zagraniczni inwestorzy traktują polską gospodarkę i polskie oddziały instrumentalnie, tzn. „drenują” je finansowo, transferując wypracowany w Polsce dochód za granicę, aby finansować w ten sposób (rzekomo często nierentowne) spółki matki na rodzimych rynkach. Nasz raport jest kolejnym dowodem na to, że tak nie jest. Zdecydowana większość zagranicznych inwestorów traktuje polską gospodarkę bardzo poważnie i długoterminowo. Skala reinwestycji nie tylko systematycznie rośnie, ale wręcz znacząco wyprzedziła w ostatnim czasie

skalę wypłacanych dywidend. A przecież większość objętych badaniem inwestorów otwierała tu swoje oddziały ponad 10 czy nawet 20 lat temu. Po takim czasie już dawno mogliby myśleć o realizacji zysku z inwestycji. Tymczasem wolą nadal rozwijać tutejsze podmioty, bo wierzą, że w przyszłości pozwoli im to wygenerować jeszcze większy dochód. Nie są to więc inwestorzy, którzy np. wycofują z Polski kapitał przy pierwszym spowolnieniu gospodarczym czy innych zawirowaniach. To naturalna część polskiej gospodarki, która w znaczący sposób przyczynia się do jej rozwoju.

”

Jolanta Jackowiak

Partner
International Desk

Niemcy i Portugalia najwięcej reinwestują

W 2020 roku niemieccy inwestorzy reinwestowali prawie 9 mld zł.
W stosunku do dochodu najwięcej pozostawiły firmy z Irlandii – aż 99 proc.

Podejście inwestorów z poszczególnych krajów do reinwestycji jest bardzo różne. Jak się okazuje, pod względem wartości nominalnej zdecydowanie najwięcej zysku reinwestują firmy z Niemiec. W 2020 roku zatrzymali oni w polskich oddziałach swoich firm 8,9 mld zł, a łącznie przez ostatnie 5 lat – aż 48,6 mld zł. Dla porównania, w 2020 roku łączne bezpośrednie inwestycje w Polsce wyniosły 54 mld zł, a więc aż jedna szósta całego zainwestowanego w Polsce kapitału zagranicznego pochodziła z reinwestycji firm z niemieckim kapitałem.

Jeśli jednak weźmiemy pod uwagę stopę reinwestycji, a więc odniesiemy reinwestycje do całego wypracowanego w Polsce dochodu, okaże się, że najbardziej „długofalowym” zagranicznym inwestorem w Polsce były w 2020 roku firmy z Irlandii. Reinwestowały one aż 700 mln zł z 706 mln zł wypracowanego dochodu, czyli stopa reinwestycji w ich przypadku wynosiła 99%. Na uwagę zasługują też Szwecja, Dania i Wielka Brytania, czyli kraje, które zajmują wysokie miejsca w obu zestawieniach.

Tabela 1. Reinwestycje zagranicznych firm w Polsce w 2020 roku w podziale na kraje pochodzenia*

Wartość (w mld zł)		Udział w dochodach	
Niemcy	8,9	Irlandia	99%
Francja	2,7	Japonia	83%
Wielka Brytania	2,2	Dania	77%
Szwajcaria	1,9	Szwecja	75%
Szwecja	1,5	Łotwa	67%
Dania	1,4	Wielka Brytania	67%
Włochy	1,3	Hiszpania	62%
USA	1,0	Portugalia	62%
Hiszpania	1,0	USA	58%
Belgia	0,7	Niemcy	55%
Irlandia	0,7	Izrael	54%
Republika Czeska	0,5	Szwajcaria	52%
Finlandia	0,3	Włochy	52%
Norwegia	0,2	Republika Czeska	50%
Japonia	0,2	Francja	46%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NBP

*Z zestawienia wyeliminowano Holandię, Cypr, Luksemburg i Malte, ponieważ wyniki dla tych krajów mogą być zawyżone ze względu na korzystne warunki podatkowe w tych krajach. Znaczna część reinwestycji przypisanych do tych krajów może być w praktyce dokonywanych przez podmioty z innych krajów.

Elektroniki zostawiają nad Wisłą najwięcej

Zagraniczni inwestorzy związani z produkcją sprzętu elektronicznego reinwestowali w 2020 roku aż 92% zysków. Nominalnie najwięcej pozostawia w Polsce handel – 9 mld zł.

Duże różnice w podejściu do reinwestycji zauważalne są też w podziale na branże. W ujęciu nominalnym najwięcej zysków pozostawiają w Polsce zagraniczni inwestorzy w handlu – w 2020 roku reinwestowali oni 9,2 mld zł, a przez ostatnie 5 lat 39 mld zł.

W relacji do uzyskanego dochodu na czele zestawienia plasują się natomiast producenci sprzętu elektronicznego – komputerowego, telefonów, urządzeń elektroniki precyzyjnej itp. W omawianym okresie zagraniczni właściciele w tym sektorze postanowili pozostawić w firmach w Polsce aż 92% dochodów – 698 mln zł z 759 mln zł zysków.

Najmniej reinwestującym sektorem jest rolnictwo – w 2020 roku jego reinwestycje były wręcz ujemne, wynosiły -7,9 mln zł przy 172 mln zysku. Bardzo skromne są również reinwestycje budownictwa – zagraniczne firmy ponownie zainwestowały w Polsce 293 mln zł, czyli zaledwie 10% wypracowanego zysku.

Tabela 2. Reinwestycje zagranicznych firm w Polsce w 2020 roku w podziale na wybrane sektory

	Wartość (w mln zł)	Udział w zysku
Produkcja wyrobów elektronicznych	698	92%
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	1413	84%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	357	83%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7795	82%
Gospodarowanie ściekami i odpadami	292	73%
BPO, SSC	3126	70%
Edukacja	15	67%
Transport i gospodarka magazynowa	1592	62%
Informacja i komunikacja	4132	58%
Produkcja wyrobów z gumy i tw. sztucznych	1582	57%
Produkcja maszyn i wyrobów z metali	1796	52%
Handel hurtowy i detaliczny	9104	51%
Produkcja artykułów spożywczych	3025	50%
Obsługa rynku nieruchomości	2495	44%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NBP

Reinwestycje to skarb dla gospodarki

“

Reinwestycje dokonywane przez zagraniczne firmy to ogromna korzyść dla gospodarki. Znacznie łatwiej jest przekonać firmę prowadzącą już w Polsce działalność do pozostawienia w spółce wypracowanego tutaj zysku, niż znaleźć zupełnie nowego zagranicznego inwestora i przekonać go do ulokowania swojej fabryki akurat w Polsce. Dlatego działania polskiej administracji powinny skupiać się nie tylko na poszukiwaniu nowych inwestorów, ale też na stwarzaniu obecnym inwestorom takich warunków i zachęt, aby chcieli oni pozostawiać jak największą część swoich zysków w Polsce.

Marcin Diakonowicz

Partner

Audit

German Desk Leader

Działania te powinny być szczególnie intensywne w stosunku do firm, które już teraz wykazują wysoką skłonność do reinwestycji, a więc swoim działaniem pokazują, że traktują swoją obecność w Polsce jako inwestycję długofalową. Chcą tu być, rozwijać się, nie interesuje ich krótkoterminowy zysk i nie traktują polskich oddziałów jako źródła bieżącego finansowania swoich centrali. Z tego względu cieszy fakt, że właśnie w taki sposób do polskiego rynku podchodzą inwestorzy z Niemiec – naszego głównego partnera handlowego. Zarówno nominalnie, jak i procentowo (w relacji do osiąganego dochodu) mają bardzo wysokie wskaźniki reinwestycji. To pokazuje, że są to inwestorzy, na których możemy liczyć nie tylko teraz, ale i w przyszłości.

“

Zapraszamy do kontaktu

Kontakt dla mediów:

Jacek Kowalczyk

Dyrektor Marketingu i PR

T +48 505 024 168

E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com

Marcin Diakonowicz

Partner, Audyt

German Desk Leader

T +48 602 239 777

E Marcin.Diakonowicz@pl.gt.com

Jolanta Jackowiak

Partner

International Desk

T +48 601 934 173

E Jolanta.Jackowiak@pl.gt.com

O nas

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie, obecna w 140 krajach i zatrudniająca ponad 56 tys. pracowników. W Polsce działamy od 28 lat. Zespół 750 pracowników wspiera naszych klientów w obszarach takich jak audyt, doradztwo podatkowe, doradztwo transakcyjne czy outsourcing płac i kadr oraz outsourcing księgowości.

Nowe technologie, cyfryzacja, e-biznes?

Sprawdź, jak możemy pomóc

